

چکیده:

این پژوهش با عنوان ارزیابی عملکرد (کمی) مراکز بهداشت استان کهگیلویه و بویراحمد در سال ۱۳۷۷ و مقایسه آنها با یکدیگر و با بعضی از استانداردهای موجود صورت گرفت. روش انجام پژوهش به صورت توصیفی - مقطعی بوده که چون عملکرد مربوط به گذشته ارزیابی می شد به صورت گذشته نگر نیز می باشد جامعه پژوهش شهرستانهای کهگیلویه، گچساران و بویراحمد می باشد که وابسته به دانشگاه علوم پزشکی استان کهگیلویه و بویراحمد می باشد. جمع آوری اطلاعات با مراجعه مستقیم پژوهشگر به واحدهای ستادی شهرستانها خصوصاً واحد آمار و بررسی و تجزیه و تحلیل آمارهای موجود صورت گرفت.

خلاصه ای از نتایج بدست آمده بشرح ذیل می باشد:

۱- از تعداد ۵۳۱۵۴ مورد زن و مرد استفاده کننده از وسایل پیشگیری از بارداری، تعداد ۲۲۵۵۴ مورد (۴۲/۴۳٪) مربوط به بویراحمد، تعداد ۱۹۳۵۳ مورد (۳۶/۴۲٪) مربوط به شهرستان کهگیلویه و تعداد ۱۱۲۴۷ مورد (۲۱/۱۶٪) مربوط به شهرستان گچساران بوده اند که به ترتیب از بیشترین تا کمترین تعداد و درصد را شامل می شوند.

۲- میزان پوشش مراقبت اطفال زیر ۶ سال در شهرستان بویراحمد بالاترین پوشش و در کهگیلویه پایین ترین پوشش را داشته اند. درصد مراقبت مادران باردار در گچساران بالاترین و در کهگیلویه پایین ترین درصد بوده است.

۳- میزان پوشش ایمن سازی در کلیه واکسنها و سنین مختلف برای سه شهرستان مطلوب و پوششها بالای ۹۵ تا ۱۰۵٪ بوده و با پوششهای کشوری مطابقت دارد.

۴- شاخصهای مربوط به میزان مولید، مرگ و باروری در شهرستان گچساران وضعیت بهتری نسبت به دو شهرستان دیگر دارد، شهرستان بویراحمد در رتبه دوم و شهرستان کهگیلویه در رتبه سوم قرار دارد که وضعیت ضعیف تری نسبت به دو شهرستان دیگر دارا می باشد.

۵- وضعیت خدمات ارائه شده در زمینه بهداشت دهان و دندان در شهرستان بویراحمد از دو شهرستان دیگر بهتر بوده بطوریکه از مجموع ۷۳۴۷۸ مورد مراجعه برای خدمات بهداشت دهان و دندان، تعداد ۴۰۲۶۶ مورد (۵۴/۸٪) در بویراحمد، ۲۰۳۱۳ مورد (۲۷/۶۵٪) در کهگیلویه و ۱۲۸۹۹ مورد (۱۷/۵۵٪) در شهرستان گچساران خدمات را دریافت کرده اند.

۶- عملکرد شهرستان کهگیلویه در مبارزه با مالاریا، مبارزه با هاری، مبارزه با مار و عقرب نسبت به دو شهرستان دیگر مطلوب تر می باشد به طوری که از مجموع ۸۲۴۱۱ لام تهیه شده برای تشخیص بیماری مالاریا، ۶۳۵۷۸ لام (۷۷/۱۵٪) مربوط به این شهرستان و مابقی مربوط به دو شهرستان دیگر می باشد.

۷- از مجموع ۱۷۸۰۳۷۸۴۹۴۰ ریال کل بودجه مالی سه شهرستان در سال ۱۳۷۷، شهرستان کهگیلویه با ۷۶۹۲۰۴۱۰۸۳ ریال (۴۲/۲٪) بالاترین و گچساران با ۴۱۹۷۴۷۳۴۹۲ ریال (۲۳/۵۸٪) پایین ترین میزان را در اختیار داشته و هزینه کرده اند، ضمن اینکه شهرستان بویراحمد با ۵۹۱۴۳۶۰۳۶۵ ریال (۳۳/۲۲٪) از اعتبارات مالی را در اختیار داشته است.

- ۸- از مجموع ۱۴۹۷ نیروی انسانی شاغل در سه شهرستان، ۵۹۶ نفر (۳۹/۸۲٪) در کهگیلویه، ۵۵۷ نفر (۳۷/۲٪) در بویراحمد و ۳۴۴ نفر (۲۲/۹۸٪) در گچساران مشغول بکار بوده‌اند. اما از نظر نیروی انسانی متخصص و تحصیل کرده وضعیت شهرستان بویراحمد نسبت به دو شهرستان دیگر بهتر می‌باشد بطوریکه بیش از ۵۷٪ پزشکان و ۳۸٪ نیروی انسانی با مدرک لیسانس را در اختیار داشته است.
- ۹- از مجموع ۶۰۱۶۵۴ مورد مراجعه به پذیرش اعم از مراجعین به پزشک عمومی، دندانپزشک، بهداشتکار دهان و دندان و ماماها در شهر و روستا و نیز مراجعه جهت تزریقات و پانسمان و رادیولوژی و نسخ دارویی، بالاترین تعداد یعنی ۲۸۴۹۳۲ مورد (۴۷/۳۶٪) در شهرستان بویراحمد و پایین‌ترین تعداد یعنی ۱۴۰۵۳۳ مورد (۲۳/۳۶٪) در شهرستان گچساران خدمات بهداشتی درمانی را دریافت کرده‌اند، ضمن اینکه شهرستان کهگیلویه با ۱۷۶۱۸۹ مورد (۲۹/۲۸٪) در رده میانی قرار دارد.
- ۱۰- از مجموع ۱۷۸۲۱۸ مورد آزمایش صورت گرفته در سطح سه شهرستان، کهگیلویه با انجام ۱۱۹۹۸۵ مورد (۶۷/۳۲٪) بالاترین کارکرد و گچساران با ۲۷۵۱۵ مورد (۱۵/۴۴٪) پایین‌ترین کارکرد را داشته‌اند.
- ۱۱- شهرستان کهگیلویه با ۱۳۳ و گچساران با ۴۴ باب خانه بهداشت به ترتیب بیشترین و کمترین تعداد خانه بهداشت فعال را دارد می‌باشند.